

ඉඩරාහීම අලෙලහිස්සලාම් තුමා

මෙලෙව පහළ වූ නැවරුන් අතරින් නබී ඉඩරාහීම අලයිහිස්සලාම් තුමා වැදගත් කෙනෙකි. එතුමාගේ පුත් ඉස්මායිල් අලෙලහිස්සලාම් තුමා ද ඔහුගේ පරම්පරාවෙන් පැමිණි මුහම්මද් සල්ලල්ලාභු අලයිහි වසල්ලම් තුමා ද ඉඩරාහීම අලෙලහිස්සලාම් තුමාගේ තවත් පුතෙකු වූ ඉස්හාක් අලෙලහිස්සලාම් තුමා ද ඔහුගේ පුත් යෘකුඩ් අලෙලහිස්සලාම් තුමා ද ඔහුගේ පුත් යුසුර් අලෙලහිස්සලාම් තුමා ද නැවරුන් වශයෙන් සිටියන. එහෙයින් එතුමාට “අමුල් අන්තිය” (නැවරුන්ගේ පියා) යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබයි.

මෙතුමා ක්‍ර.පූ. 21 වන සියවසේ ඉරාකයේ එවකට අගනුවර වූ “ලර්” නම් ග්‍රාමයේ “ආසර්” නැමැත්තාට ද්‍රව උපන් පුතෙක් වේ. ආසර්, ප්‍රතිමා නිර්මාණයෙහි ද ප්‍රතිමා වන්දනාවෙහි ද තියුලුණේ ය.

බාලවියේ දී ම බුද්ධිමත් වූ ඉඩරාහීම අලෙලහිස්සලාම් තුමා පියාගේ හා පොදු ජනයාගේ නැමදුම් වතාවත් වැරදි බව ගෙනහැර දැක්වූවේ ය. එහෙත් එතුමාගේ පියා ද රාජ්‍ය පාලකයා ද පොදු ජනයා ද එතුමා නොලිලිගත්තේ. තමන්ගේ වතාවත් ප්‍රතිකෙෂ්ප කළ බැවින් ගිනි ජාලයක් සූදනම් කර එහි දීමා ඉඩරාහීම අලෙලහිස්සලාම් තුමා පුළුස්සා දීම්මට තීරණය කළහ. එනමුත් එම ගිනි ජාලය අල්ලාහ්ගේ විධානයට අනුව ඉඩරාහීම අලෙලහිස්සලාම් තුමාට ගාන්තිය හා සිසිලස ලබා දී එතුමාගේ ගිරියන් ප්‍රාණයන් ආරක්ෂා කළේ ය.

ඉන් ආරක්ෂා කරන ලද ඉඩරාහීම නබී තුමා බිරිදි සාරා තුමිය සමග ඉරාකයේ සිට රේඛප්ත්වට හිත්රන් කළේ ය. මෙම හිත්රතයේ දී ඉඩරාහීම අලෙලහිස්සලාම්තුමා තමන්ට පරපුරක් දයාද කර දෙන මෙන් ප්‍රාර්ථනා කළේ ය.

රේඛප්ත්වට හිය ඉඩරාහීම අලයිහිස්සලාම් තුමා හාජරා යන කාන්තාව විවාහ කර ගත්තේ ය. එනමුත් මහලු වියට පත් වන තෙක් ම දරුවෙකු ලැබේමේ හාගාසය ඔවුන්ට නොලැබුණි.

බලාපොරොත්තු තොටී ලෙස හාජරාට “ඉස්මායිල්” නම් දරුවා ද සාරාට “ඉස්හාක්” නම් දරුවා ද ලැබුණි. එතුමා රේඛ්පේතුවේ සිටින විට මක්කාවට යන ලෙසත් එහි හාජරා හා ඉස්මායිල් දරුවා අතහැර දමා එන ලෙසත් අල්ලාහ් එතුමාට අණ කළේ ය. මේ අනුව රේඛ්පේතුවෙන් පිට වී මිනිස් වාසයෙන් තොර එම කාන්තාරයේ (මක්කාවේ) මවත් දරුවාත් අතහැර ඔවුන්ගේ යහපත උදෙසා අල්ලාහ්ගෙන් ප්‍රාථ්‍රිතා කරමින් මක්කාවෙන් පිට වුණේ ය.

මක්කාවේ දරුවා සමග අතහරිත ලද හාජරා තුමිය තමන් රැගෙන ගිය ආහාර පාන අවසන් වූ පසු දරුවා කුසැගින්නේ හඩා වැළපෙන විට ජලය සොයා දස අත දිව හියා ය. එවිට සඟා පර්වතය සිට මර්වා පර්වතය දෙසටත් මර්වා සිට සඟා දෙසටත් මාරුවෙන් මාරුවට දිව ගිය ද එහි මිනිසකු හෝ දිය පොදුක් හෝ තොටුවා ය. එම අවස්ථාවේ දී ජ්බැරිල් අලෙහිස්සලාම් තුමා එතනට පැමිණ, දරුවාගේ පාමුල ‘සම් සම්’ නම් දිය උල්පත මතු කළේ ය. දරුවා දෙසට පැමිණි හාජරා දිය උල්පත දැක සතුවට පත් වූවා ය. උල්පත වටා බැමිමක් හැඳුවා ය. ජලය දැනීන් ගෙන තමා ද පානය කර දරුවාට ද පෙවිචා ය. මක්කාවට ව්‍යාපාරික වාර්කාවක නියැලුණු පුරුහම් ගෝත්‍රිකයේ දිය සොයා ඇවිද්ධේයා ය. කිරුල්ලන් රටා මවමින් ගැවසෙන ස්ථානයක් නිරිස්සණය කර සම් සම් දිය උල්පතට සම්පූහන. දිය උල්පත දුටු විට ඉන් දිය ගැනීමට අවසර පැතුවේ ය. හාජරා අවසර දුන්නා ය. මේ නිසා එම ස්ථානයේ ජනාවාස බිහිවීම ආරම්භ විය. ඉස්මායිල් අලෙහිස්සලාම් තුමා පුරුහම් ගෝත්‍රිකයන්ගෙන් අරාඹ හාඡාව ඉගෙන ගත්තේ ය.

මෙලෙස ජ්විකාව ගත කරමින් සිටිය දී ඉබිරාහිම් අලෙහිස්සලාම් තුමා තම පුතතුවන් ‘කුරුබාන්’ කරන අයුරු සිහිනෙන් දුටුවේ ය. ඉන් පසු එතුමා මක්කාවට පැමිණ පුතතුවන් මිනාව දෙසට කැඳවාගෙන ගොස් තමන් දුටු සිහිනය පිළිබඳව දැනුම්වත් කර ඒ පිළිබඳ පුතතුවන්ගේ අදහස විමසුවේ ය. එවිට පුත් ඉස්මායිල් තුමා “පියාණනි!, මබට ලැබුණු අණ අනුව මබ කියා කරන්න” යැයි පැවසුවේ ය. පුතතුවන් කුරුබාන් කිරීමට සුදානම් වූවේය. අල්ලාහ් එය තොකලේ ය. ඉස්මායිල් අලෙහිස්සලාම් තුමා ආරසා කරන ලදී. එහෙයින් ඉබිරාහිම් අලෙහිස්සලාම් තුමා “ක්ලිලුල්ලාහ්” (අල්ලාහ්ගේ මිතුරා) ලෙසත් ඉස්මායිල් අලෙහිස්සලාම් තුමා සරිහුල්ලාහ් ලෙසත් හඳුන්වනු ලබයි.

කාබාව සහ මකාමු ඉබිරාහිම්

ඉන් වසර කිහිපයකට පසු ඉබිරාහිම් අලෙහිස්සලාම් තුමා තම පුතතුවන් සමග එක්ව කාබුල්ලාහ්ව ඉදිකිරීමේ සේවයෙහි නියැලුණහ. කාබාවේ බිත්තිවල උඩ කොටස ඉදි කරන විට ගලක් උඩ නැග එය සාද නිම කළේ ය. එම ගලෙහි ඉබිරාහිම් අලෙහිස්සලාම් තුමාගේ දෙපා සලකුණු තැන්පත් වී ඇත. එම ගල “මකාමු ඉබිරාහිම්” යයි හඳුන්වනු ලැබේ. ඉන්පසු හැංකාරෝය ඉටු කිරීම උදෙසා ජනතාව කැඳවන ලෙස අල්ලාහ් අණ කළේ ය. හැං වගකීම තුළින් ඉබිරාහිම් අලෙහිස්සලාම් තුමා හා එතුමාගේ පැවුලේ උදවියගේ පරිත්‍යාගය සිහිගන්වනු ලබයි.

ඉඩරාහිම් අලෙලහිස්සලාම් තුමාගේ ප්‍රාප්තිනාවට අනුව මක්කාව, පූජනීය ස්ථානයක් බවට පත් විය. සම් සම් ජලය සම්පතක් බවට පත් විය. හත් වගකීම එහි ඉටු කෙරේ. එය ජනාකීරණ විය. එතුමාගේ පරම්පරාවේ මුහම්මද් සල්ලල්ලාභු අලෙහි වසල්ලම් තුමා ඉපදුරුණ.

”ඉඩරාහිම් තුමා ලග හා මහු සමග සිටියවුන් ලග රමණිය ආදරු තිබිණි“ (60:4)

මෙමෙස අල්ලාහු ඉඩරාහිම් අලෙහිස්සලාම් තුමා බොහෝ සේ ප්‍රගාසා කර ඇත. එහෙයින් අපි ද අපගේ ජ්විතය තුළ ඉඩරාහිම් අලෙහිස්සලාම් තුමාගේ ආදරු පිළිපදිමින් ජ්වත් වෙමු.

පාඨමෙහි අන්තර්ගත අරාබි වචන

أَبُو الْأَنْبِياءِ زَمْ رَحِيمٌ جُرْهُمْ

අභ්‍යාස

(අ) කෙටි පිළිතුරු සපයන්න.

1. ඉඩරාහිම් අලෙහිස්සලාම් තුමාගේ විශේෂිත නාමය සඳහන් කරන්න.
2. එතුමා උපන් රට හා ග්‍රාමය කුමක් ද?
3. එතුමාගේ පියාගේ නම හා රකියාව කුමක් ද?
4. එතුමාගේ කාලයේ දී දක්නට ලැබුණු නැමුදුම් වතාවත් මොනවා ද?
5. එතුමා ජ්වත් වූ රටවල් තනක් සඳහන් කරන්න.
6. එතුමාගේ බිරින්දැවරුන්ගේ හා දරුවන්ගේ නම ලියන්න.
7. මකාම් ඉඩරාහිම් යනුවෙන් කුමක් හඳුන්වනු ලබයි ද?

(ආ) පිළිතුරු ලියන්න.

1. ඉඩරාහිම් අලෙහිස්සලාම් තුමා “නඩ්වරුන්ගේ පියා” ලෙස නැදින්වීමට හේතුව කුමක් ද?
2. “සම් සම්” දිය උල්පත හටගත් ආකාරය කෙටියෙන් ලියන්න.
3. ඉඩරාහිම් අලෙහිස්සලාම් තුමාගේ පවුල හා සඟැඳී හත් හි ක්‍රියාකාරකම ලයිස්තු ගත කරන්න.
4. ඉඩරාහිම් අලෙහිස්සලාම් තුමා තුළ දක්නට ලැබුණු මහත්මා ගුණාංග ගෙන හැර දක්වන්න.